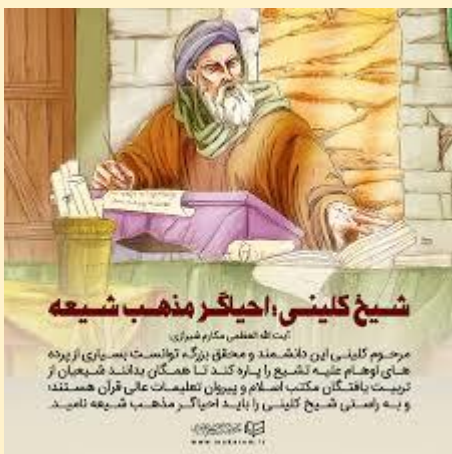

کانون و هسته پژوهشی حوزه علمیه فاطمه الزهرا سلام الله علیها شهرستان بم

از کودکی در روستای "کلین" مراحل نخست تحصیل علوم اسلامی را گذراند، سپس برای ادامه تحصیل به شهر ری رفت و مدتی در آنجا گذراند و از محضر اساتید بزرگ آن زمان استفاده نمود، و در همانجا به مقامات والای علمی نائل گردیده و به عنوان چهره ای برجسته و مشهور مطرح و مرجع و ملجا طالبان علم و فضیلت شد که بر گرد شمع وجودش چون پروانه جمع می شدند و از محضر پر فیض و برکتش بهره می جستند، در میان عام و خاص معروف به "شیخ" و "پیشوای شیعه" بود.

ویژگی خاص زندگی شیخ کلینی

یکی از ویژگی های خاص زندگی کلینی آن است که در زمان سفراء امام زمان علیه السلام می زیسته. ثقة الاسلام کلینی در عصر اما حسن عسکری متولد شد، و با چهار سفیر و نماینده خاص امام زمان (علیه السلام) که در طول غیبت کوتاه آن حضرت، رابط بین شیعیان و امام زمان

سیری در زندگی پژوهشی ثقه الاسلام

کلینی (نخستین چهره درخشان علمی

اسلام)

***سیره عملی و علمی زندگی محمد بن

یعقوب کلینی***

بسم الله الرحمن الرحيم

ثقة الاسلام محمد بن یعقوب بن اسحاق کلینی

رازی، معروف به «کلینی» یا «شیخ کلینی» است.

وی از مشهورترین دانشمندان فقیه و محدث نامی و

بزرگان شیعه در زمان غیبت صغرا است و در

نیمه دوم قرن سوم و نیمه اول قرن چهارم هجری

از بزرگترین محدثین شیعه به شمار می رفت.

زادگاه او کلین است، قریه ای در ۳۸ کیلومتری

جنوب شهر ری یعنی در پنج کیلومتری قریه

حسن آباد کناره گرد در سر راه تهران به قم، قرار

دارد که قبر جناب ملا یعقوب کلینی رازی، پدر

بزرگوار صاحب کافی اکنون در آنجاست.

خاندان وی در آن روستا از محدثان و فقیه های

بزرگ شیعه بوده اند، از جمله آنها دائی او

مرحوم علان رازی است. کلینی اصالتا ایرانی و

تالیفات کلینی

۱. کافی که مهمترین اثر اوست. و در سه بخش اصول، فروع، و روضه، قرار دارد.

۲. تفسیر الرویا (تعبیر خواب)

۳. کتاب الرجال

۴. کتاب الراد علی القرامطه (طایفه ای از خوارج)

۵. کتاب الرسائل - رسائل ائمه علیهم السلام

۶. کتاب ما قبل من الشعر فی اهل البیت (اشعاری که در مورد آل محمد گفته اند).

بعید نیست که این عالم بزرگوار دارای آثار علمی و تالیفات گرانبهای دیگری نیز بوده که جز کتب مذکور نامی برده نشده و در ترجمه وی ذکری به میان نیامده، و شاید هم آثاری که علمای رجال و مورخین از وی بدان دست یافته باشند کتب فوق باشد.

(علیه السلام) بودند - هم عصر بود. بهترین موقعیت و امکانی بود که وی توانست احادیث و اخبار را از منبع اولیه اش اخذ نماید و در برخورد با هر مشکلی بوسیله نواب خاص امام زمان از حضرت پرسد و در مقام حلش برآید. با این که آن چهار تن، از فقها و محدثان بزرگ شیعه بودند و شیعیان آنها را به جلالت قدر می شناختند، ولی کلینی مشهورترین شخصیت عالی و مقامی بود که در آن زمان، میان شیعه و سنی با احترام می زیست و به صورت آشکار به ترویج مذهب حق و نشر معارف و فضایل اهل بیت (علیهم السلام) همت می گماشت. عموم طبقات، او را به راستی گفتار و درستی کردار و احاطه کامل بر احادیث و اخبار می ستودند؛ به طوری که نوشته اند شیعه و سنی در اخذ فتوا به وی مراجعه می کردند و در این خصوص، مورد وثوق و اعتماد هر دو فرقه بود. به همین جهت ملقب به ثقة الاسلام گشت و او نخستین دانشمند اسلامی است که به این لقب خوانده شده و حقا شایسته این لقب بزرگ هم بود. در آن روزگار، لقب «ثقة الاسلام»؛ یعنی دانشمندی که مورد وثوق و سند وثاقت اسلام و مسلمین است، آن قدر اهمیت داشته که برای اولین بار، کلینی سرآمد دانشمندان و فقها و محدثان شیعه را بدان منسوب کرده اند.

کانون و هسته پژوهشی حوزه علمیه فاطمه الزهرا سلام الله علیها شهرستان بم

جریانی شده است ، و چکاره است، و پا جا پای

چه کسانی گذاشته است.

منابع تحقیق:

۱. کتاب شناسایی علمای اسلام؛

۲. سیمای فرزندگان؛

۳. سایت ویکی فقه (دانشنامه حوزوی)

تهیه شده توسط اعضا کانون و هسته پژوهشی

حوزه علمیه فاطمه الزهرا سلام الله علیها بم

پاییز ۹۸

من از اشکی که میریزد ز چشم یار میترسم

از آن روزی که اربابم شوبی یار میترسم

رهاکن صمبت یعقوب و دوری و غم فرزند

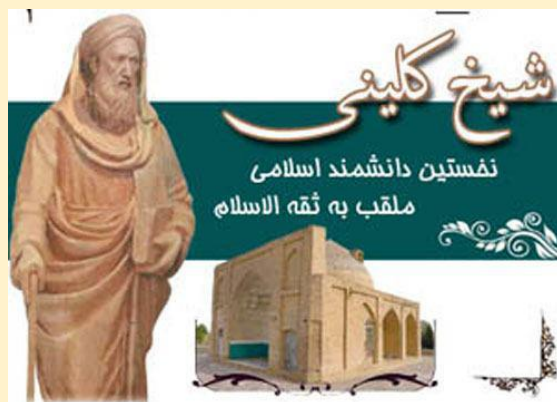
من از گرداندن یوسف سر بازار میترسم

همه گویند این جمعه بیایم درنگی کن

...از این که باز عاشوا شود تکرار میترسم

اللهم عجل لولیک الفرج

نکته پایانی

تربیت شدن انسان بدون استاد و به طور خودکار امکان پذیر نیست، کسی نیز نمی تواند مدعی شود بدون این که فردی او را ارشاد کند قادر است قلب خود را صفا و جلا دهد و خویش را از رذائل اخلاقی بپیراید.

کسانی که بدون استادی کامل، ره پیموده اند و به خیال خود در سیر و سلوک عرفانی قدم برداشته اند هر کدام به گونه ای به انحراف کشیده شده و در دره های دهشتناک و عمیق کج فکری، تنگ نظری و انحراف اعتقادی سقوط کرده اند.

مطالعه زندگی نامه علما می تواند خود یک الگوی مناسب و استاد اخلاق در سیره علمی و عملی باشد. و نخستین کاری که طلبه- به عنوان طلبه- باید انجام دهد این است که تبار نامه صنفی خویش را بشناسد، و بداند که وارد چه